

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ผลของนโยบายการจัดสรรงบประมาณภาครัฐต่อการลงทุน
ของภาคเอกชน

ชื่อผู้เขียน : นางสาวสาธิตร์ คุณวิจิตร

ชื่อปริญญา : เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2546

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. รองศาสตราจารย์ บุญธรรม ราชรักษ์ ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ วันชัย ริมวิทยากร
3. รองศาสตราจารย์ ดร. ไกร โพธิ์งาม

T158477

งบประมาณรายจ่ายเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการเป็นตัวนำนโยบาย
ด้านต่างๆ ไปสู่ขั้นตอนการปฏิบัติของภาครัฐเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจ
อันได้แก่ การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพสูงสุด การกระจาย
รายได้ที่เป็นธรรมและเหมาะสม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และการรักษาเสถียร
ภาพทางเศรษฐกิจ

จากการที่ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยมีลักษณะแบบผสมที่เน้นทางค้ เน
ทุนนิยม โดยมีเอกชนเป็นผู้ดำเนินการทางเศรษฐกิจเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งการดำเนินกิจ
กรรมทางเศรษฐกิจของภาคเอกชนจะใช้หลักเกณฑ์ที่แตกต่างไปจากรัฐบาล กล่าวคือ
ภาคเอกชนจะทำการผลิตสินค้าและบริการโดยใช้หลักต้นทุนต่ำสุด และในขณะเดีย
วกันก็จะพยายามให้ได้กำไรสูงสุด แต่การใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินของรัฐบาลจะใช้
หลักเกณฑ์ทำให้ "สวัสดิการสังคมสูงสุด(maximize social welfare)"

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานโยบายและโครงสร้างรายจ่ายของ
รัฐบาล ตลอดจนผลกระทบของนโยบายการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายต่อการลงทุน

ของภาคเอกชน ทั้งผลทางด้านการลดโอกาสการลงทุน (crowding-out investment) และผลทางด้านการกระตุ้นการลงทุน (crowding-in investment) โดยใช้ข้อมูลทศวรรษใน ช่วงปี 2525-2544 นำมาวิเคราะห์ทั้งในการวิเคราะห์เชิงพรรณนาและการวิเคราะห์เชิง ปริมาณ เพื่อศึกษาแนวโน้มนโยบายการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายและผลของนโยบายการ จัดสรรงบประมาณ โดยเฉพาะงบประมาณรายจ่ายต่อการลงทุนของภาคเอกชน

จากการศึกษาปรากฏว่า โครงสร้างรายจ่ายของภาครัฐบาลในระยะเวลาที่ผ่านมา มี แนวโน้มเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น กล่าวคือ การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลส่วน ใหญ่จะเน้นไปในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรควบคู่กับการรักษาอัตราการ เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่องก่อให้เกิดการจัดสรร งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลไปในการบริการสังคมและชุมชนมากที่สุด รองลง มาคือด้านเศรษฐกิจ ด้านการบริการทั่วไป และด้านอื่นๆ ซึ่งงบประมาณรายจ่ายส่วนที่ รัฐบาลจัดสรรให้มากที่สุดนี้เป็นรายจ่ายที่ส่งเสริมเพิ่มพูนประสิทธิภาพโดยตรงและมี ความสัมพันธ์กับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ จึงเป็นตัวกระตุ้นภาวะการค้าและ การลงทุนของเอกชนได้มาก

ส่วนผลการวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายของภาครัฐบาลต่อการลงทุนของภาค เอกชน พบว่า งบประมาณรายจ่ายของภาครัฐบาลด้านต่างๆสามารถอธิบายมูลค่าการลงทุน ของภาคเอกชนได้ร้อยละ 98 โดยงบประมาณรายจ่ายด้านการป้องกันประเทศ ด้าน การประกันสังคม ด้านการเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา และด้านอื่นๆ ส่งผลในทางลบต่อ การลงทุนของภาคเอกชน แต่สำหรับงบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาและงบ งบประมาณรายจ่ายด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์ที่ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้และตัว แปรเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อการลงทุนของภาคเอกชนก็ต้องใช้ระยะเวลามากกว่า 1 ปี จึงส่งผลต่อการลงทุนของภาคเอกชน ส่วนงบประมาณรายจ่ายด้านสาธารณสุข ด้าน คมนาคมขนส่งและการสื่อสาร ส่งผลในทางบวกต่อการลงทุนของภาคเอกชน ซึ่งเป็น ไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ABSTRACT

Thesis Title : The effects of Government Budget Allocation Policy
On Private Investment

Student's Name : Miss Sathit Kunnvijith

Degree Sought : Master of Economics

Academic Year : 2003

Advisory Committee :

1. Assoc. Prof. Boontham Racharak Chairperson
2. Assoc. Prof. Vanchai Rinvittayagorn
3. Assoc. Prof. Dr. Grai Phongam

TE 158477

Expenditure budgetary is a major factor of the government policies which leads into the process of government sector to achieve economic goals; efficiency of resources allocation, equity in the distribution of income, economic growth, and economic stabilization.

Due to the fact that the economic system of Thailand is a mixed economy, which concentrates on capitalism. There are different principles in economic activities between the private and government sectors; The private sector produces goods and services under the lowest cost, but has to gain the maximize profit; on the other hand, the government sector concentrates on the highest social welfare.

The objectives of this thesis are to study the policies and structure of

government expenditure, and also study the effect of government budgetary expenditure on private investment, in terms of both the effect of crowding-out and crowding-in investment. Moreover, the descriptive and quantitative analysis are used as secondary data between the period of 2520 until 2545, which focus particularly on effect of expenditure policies on private investment.

The result of the study indicate that in the past , there is a tendency for increasing effects of government expenditure budget structure. That is, the government concentrates on allocating of expenditure budget on developing of life standard together with and controlling economic growth rate in appropriate stabilization level which caused the occurrence of allocated government expenditure budget on social security welfare expenditure more than the others. The secondary factors are economic expenditure, service expenditure, and other expenditure. Thus, the most of disaggregated budget is spent on supporting the efficiency, and there are related with economic growth rate. Therefore, That is the factor which surprisingly stimulates trade and investment of private.

Part of the analysis, the effect of government expenditure on private investment can highly explain cost of the private investment for approximately 98 percent. Moreover, there are significant negative coefficient for defense expenditure, social security welfare, economic affairs expenditure, education expenditure, and other expenditure. However, relationship of education and economic affairs expenditure on private investment is differ from basis the hypothesis. Furthermore, they also effect the long-term (more than 1 year) private investment. In addition, there are significant positive coefficient for health expenditure, transport and communication expenditure on private investment which prove and support following hypothesis.